

KAREL MATĚJ ČAPEK-CHOD
TURBINA

karel matěj čapek-chod

turbina

edice psychologické prózy

Brno 2004

KAREL MATĚJ ČAPEK-CHOD
TURBINA

doslov napsal Josef Černý, 2004
editor Mojmír Trávníček, 2004
ISBN 0000-0000

VII.

SENSAČNÍ ROZHODNUTÍ MUDRA MÁNI ULLIKOVY

Asi za půl hodiny poté zaklepala Máňa na soukromý komptoár pana císařského rady, když se nikdo neozýval, zaklepala ještě jednou a vstoupila. Byly okamžiky, kdy pan císařský rada, dosti hřmotný, otáčel se jako na obrtlíku, zvláště když se někdo opovážil vstoupit bez jeho sonorního: Dále!

Tentokráte však se nejen otočil, ale z křesla vyskočil. Deset let jej nikdo z rodiny tady nehledal, a kdyby se byl někoho nadál nejméně, byla to jeho dcera studentka, o které se leckdy žertem vyjádřil, že ji má jen na stravu a na byt. Více z ní sotva užil a tomu více bránil ostatně i chlad, zavládlý mezi oběma od té doby, co se jí podařilo hlavou proraziti zed', jak tetinka nazvala její vítězství nad otcovým odporem proti jejímu medicínskému studiu.

“Ty zde?” div se neobořil na ni, “to musí být asi nesmírně důležitá záležitost, která tě vede k tvému otci, zdá se mi, že je tomu asi pět let, co jsme spolu naposled mezi čtyřma očima mluvili!”

“Tatínku!” řekla Máňa vřele, “naposled to bylo, když jsem tě prosila o mikroskop, a to jsem se odvážila

přes tvůj zákaz, vždyť tenkrát před pěti lety, pamatuješ se, nařídils mi, abych se víckrát neopovážila přijít ti na oči. Šla jsem skutečně jenom v nejnaléhavějších záležitostech.”

“Vyčítáš?!” zasykl pan rada.

“Ne, tatínku, přicházím pokorně, jak se sluší na dceru, a zvlášť – zvlášť ve chvíli, kdy mám zapotřebí do jisté míry tvé shovívavosti.“

A zrovna tu “shovívavost” vyslovila urputně, byl už to její dar.

“Co tedy má být?” ptal se pan císařský rada nevrle a začal chodit.

“Prosím o taxi na promoci!”

“No, to by se dalo slyšet, sapristi, naopak, gratuluju, milá dcero, tys tomu chtěla, a nakonec to není žádná hanba, když dělají dcery doktoráty, ačkoli to kredit nezvyšuje. Gratuluju, no dej mi hubičku. Tak, a taxi ti poukáže prokurista.”

“A po promoci se budu hned – hned vdávat, tatínku!”

Pan rada zastavil se na své pouti pokojem, udělal dva prudké kroky k Máni a zahleděl se na její rty, pevným semknutím až ztenčené.

Do očí své dceři pohlédnout, aspoň té chvíle, se otec neodvážil. Jinak by ji propálil svým hněvivým pohledem, který však umně skrýval.

“Tak!!” vybuchl konečně, “takhle mluví na Papírce Ullikovic dcera s otcem o takových záležitostech?! Či snad čeká pan ženich za dveřmi ve fraku a bílých rukavicích a tohle mělo být jen úvodem?! To je skutečně emancipované, a ba právě, ano, to jsem ti chtěl říci především, pamatuješ se, jak zněl tvůj hlavní důvod, když jsi vymáhala na mně dovolení, abys směla studovat?”

Máňa zbrunátněla.

“Tak vidíš, že se pamatuješ. Nebudu se vůbec vdávat, řeklas tenkrát, když jsem ti namítl, takové věci že dělají dcery z lepších domů, když nemají věna, a že se bude o firmě povídat. A jenom z toho důvodu, to jest z důvodu, kterýs uvedla, svolil jsem tenkrát.”

Hněvný tón jeho znatelně se mírnil a Máni neušlo, že se tatínek střeží, aby jeho jindy tak břitké oči neza-
vadily o její zraky.

“A konečně, sapristi, otec je také jaksi nějaká instance, kterou v takových záležitostech dobře vychované děti v našich kruzích prosívají o dovolení, myslel bych!”

Pomlka.

“Poslyš, tatínku,” a Máňa zase našla vlahý přízvuk, “kdybych tě byla prosila o dovolení, byla bych s tebou jednala falešně.”

“?”

“Ano, falešně, protože bych nejednala jinak, než jak

román vychází v edici psychologické prózy
otištěno podle vydání Fr. Borového z roku 1936
k vydání připravil Mojmír Trávníček
typografii a obálku navrhl Vojtěch Maša
vydání dvanácté
náklad pětset kusů
tiskl Antonín Krumlovský, nakladatelství Y v Brně roku 2004